

<http://www.aate.com/2018-aate-national-conference>

Fókusz: érdekképviselet a művészeti oktatásban, művészetben, oktatásban

A cikkben kivonatolt beszámolók teljes terjedelmükben elérhetőek itt

<https://us15.campaign-archive.com/?u=ba26f53270b1118157569d9cb&id=8680d8d016>

Az IDEA tagok aktuális felhívásai figyelemmel követhetőek itt

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1511540678917054&id=253826041355197

És itt: <https://ideatheatereducation.blogspot.hu>

Dress code

Gáabri Nikolett

Csoport: 16 éves kortól javasolt. A csoport optimális létszáma 20 fő, de játszható több vagy kevesebb résztvevővel is.

Időtartam: 90 perc

Tanulási terület: véleményformálás, saját döntéseink iránti felelősségvállalás

Fókusz: Hogyan cselekszünk akkor, ha egy külső hatalom a kárunkra dönt?

Keret: egy francia cirkusziskola diákjait fogjuk játszani

Téma: egy francia cirkusziskolába új szemléletű vezető érkezik

1. Tanári narráció

A mai történetünk Párizsban játszódik, napjainkban, az Új Francia Cirkuszakadémián. Az itt tanuló növendékek 19-21 évesek, akik a hároméves képzésük alatt nemcsak tökéletesítik a cirkuszi technikáikat, hanem komplex művészeti képzést kapnak, tanulnak zenét, színészetet, éneklést. Az igazgató, dr. Lucas Bercau, nyolc éve vezeti az intézményt: az ő nevéhez kötődik egy új szellemiség kialakítása. Ez azt jelenti, hogy a korábbiaktól eltérően nem csak a hagyományos értelemben vett cirkuszi artistákat, hanem előadóművészeket is szeretnének nevelni, ezért a diákok sokat kísérleteznek, vizsgáik, előadásaik bátrak, meglepőek, ötletesek. Ahhoz viszont, hogy ezt elérjék, illetve tartani tudják, rengeteget próbálnak, gyakorolnak: átlagosan napi 12-14 órát töltenek bent az intézményben. A 2. évfolyamon 18 fiatal tanul együtt, vegyesen fiúk és lányok. Nagyon nehéz ebbe az iskolába bekerülni, nem mindenkit vettek fel elsőre, így egy-két év korkülönbség akad a diákok között. Mivel a párizsi albérleti árak nagyon magasak, ezért mindannyian az iskola melletti kollégiumban laknak, így gyakorlatilag a nap 24 órájában együtt vannak. Összetartó és céltudatos közösség, fontos számukra az érvényesülés, de az egyetem utáni közös társulatalapításban is gondolkoznak.

Mi játszhatnánk most ezt a másodéves osztályt.

2. Szerepfelvétel

Külön szerepkártyák készültek a fiúknak és a lányoknak. A kártyákon a figura neve és egy vele kapcsolatos információ szerepel.

„Arra kérek mindenkit, hogy a húzás után írja fel egy öntapadós (post-it) cédulára a szerepbeli nevét, és ragassza fel jól látható helyre a ruhájára! Ezek után kicsit gondolkozzon el a kapott mondaton, és gondolatban tegyen hozzá még egy információt a szerepére vonatkozóan! Ez lehet a családjával, a személyiségével vagy a szakmájával kapcsolatos is (például melyik szám az erőssége, milyen előadói képességei vannak). Ezek után mindenki álljon fel, kezdjen el sétálni a térben, és ha valakivel találkozik, akkor mutatkozzanak be egymásnak!”

Szerepkártyák

A játékosok számánál több szerepkártya készüljön – ha esetleg valakinek nem tetszik, amit húzott, akkor lehetősége legyen a cseréjére!

Fiúk

1. Raphael, érdeklődő, szeret sokat kérdezni
2. Lucas, a legfiatalabb fiú a csapatban
3. Nathan, nem fél a konfliktusoktól
4. Enzo, legidősebb fiú a csapatban
5. Léo, fontos neki Nathan véleménye
6. Louis, mindig kimondja a véleményét
7. Hugo, Lucas-t öccseként szereti

8. Ethan, jól kijön mindenkivel
9. Mathis, szeret mindent több szemszögből megvizsgálni
10. Jules, nem tűri az igazságtalanságot
11. Matteo, nagyon fontos számára az évfolyam összetartása
12. Benjamin, nagyon tiszteli a tanárait
13. Maxime, szkeptikus, minden információnak utánajár
14. Nicolas, képes megváltoztatni a véleményét, ha meggyőző érveket hall

Lányok

1. Emma, vidékről ösztöndíjjal került az iskolába, családja nagyon büszke rá
2. Léa, a legtöbb energiáját a szóló számokba fekteti
3. Chloé, fontos neki a csapatban a béke és az összhang
4. Inés, mindig megérzi, hogy kinek van szüksége segítségre
5. Lola, nagyon fontos neki Camille véleménye
6. Camille, balesetéből nemrég tért vissza, szeretné behozni a lemaradását
7. Zoé, szüleivel szembeszállva tanul itt
8. Lilou, képes ügyesen megoldania a problémás helyzeteket
9. Clara, a lányok közül a legfiatalabb
10. Juliette, a lányok közül a legidősebb
11. Laura, úgy érzi, a tanárok nem fordítanak rá elég figyelmet
12. Élise, nem tudna semmilyen más szakmát elképzelni magának
13. Sofia, nem szeret szembeszállni a szabályokkal
14. Leana, nem dönt hirtelen, mindent alaposan mérlegel

A tanárnak is van szerepe: ő Irén – szereti tisztázni a bizonytalanságokat

3. Videó, majd egész csoportos megbeszélés

A cirkusziskolában nagy hangsúlyt kapnak a szólóvizsgák, melyek a diákok saját ötleteire alapozva jönnek létre. A végzősök vizsgái is ezekből az etüdökből építkeznek. Nézzünk meg egy videót, ami a cirkusziskola végzős növendékeinek produkcióját mutatja be! A végzős osztály ezért a produkcióért nagyon nagy elismerést és egy európai turné lehetőségét kapta meg.

(Videó: a YouTube keresőbe beírva: CNAC – Krétakör: Urban Rabbits /3 minutes version/)

Szerepen kívüli egyeztetés

- Mire gondolhatott a második évfolyam, mikor ezt a produkciót látta?
- Mit érezhettek az osztály tagjai?
- Milyen lehet a viszony az évfolyamok között?

4. Egész csoportos megbeszélés, majd improvizáció

Szerepen kívüli egyeztetés:

- „Szerintetek hol van az a hely, ahol ezek az egyetemisták találkozhatnak és lazíthatnak az órák, meg a sok gyakorlás után?”
- „Milyen lehet ez a hely?” (A helyet, amit a résztvevők mondanak, fogja a játékvezető a továbbiakban említeni a közös összejövetelek színhelyéül.)

Jelenítsünk meg egy ilyen estét! Egy átlagos estén is biztos szóba kerül a féléves vizsga, aminek része a szó-ló, valamint közös számok is, ezek mellett fel szoktak merülni az egyetem utáni közös tervek, célok.

5. Egész csoportos állókép(ek) a gondolatok kihangosításával

„Most arra kérlek Titeket, hogy jelenítsétek meg a második évfolyam első tanév végi fotóját. Azt fontos tudni, hogy túl vagytok az összes fontos vizsgán, amit mindenki teljesített, az évfolyam képességeivel és munkájával a tanárok elégedettek. Annak, akinek megérintem a vállát, kérem, mondja el, hogy mire gondol, vagy mit mondana ebben a szituációban. Ezek után idézzük fel azt a pillanatot, amikor a fotó készült!” (A tanár lesz a fotós, beleférhet egy ’osztálykiáltás’ is, akár a pillanat kitágítása, a közvetlen időbeli előzmények vagy folytatás is...)

6. Tanári narráció és e-mail

A téli szünet előtt nem sokkal a diákok e-mailt kaptak az iskola vezetőségétől.

Tisztelt Hallgató! Szeretnénk értesíteni bizonyos intézményünket érintő változásokról. Az egyetemünket igazgató dr. Lucas Bercau helyére új igazgató lép. Januártól intézményünk élén hivatalosan is Gaspard Dariusz professzor úr áll.

7. Kiscsoportos mikrojelenetek

A diákok közül voltak, akiknek már ismerősen csengett az új igazgató neve, mások most hallottak róla először. Azonban mindenki utánanézett, és kiderült róla, hogy több állása is van: egy Párizs melletti klasszikus kőszínház igazgatója, valamint egy szabadidős rendezvényközpont menedzsere. Az e-mail kapcsán rengeteg kérdés, kétség merült fel bennük. A következő napokban a próbák közti szünetekben is csak erről tudtak beszélgetni.

Kiscsoportokban nézzünk meg ilyen beszélgetésekről készült mikrojeleneteket!

Ha úgy látom, hogy szükséges, akkor érdemes lehet a kiscsoportos munka előtt közösen beszélgetni az e-mailről, az annak kapcsán felmerülő kérdésekről.

8. Tanár szerepben

A téli szünet után a diákok szembesültek azzal, hogy az ígért változás valóban bekövetkezett, hiszen a folyosón az oktatói névsor élén az új igazgató neve állt. Még mindig senki nem találkozott vele, viszont sokszor láttak egy új hölgyet, akiről kiderült, Gaspard Darius úr ügyintézője és képviselője, Anita. Ezeken kívül nem sok változás történt a diákok mindennapi életében, ahogy közeledett a félév, mindenki egyre erőteljesebben koncentrált a vizsgaprojekciókra.

Az egyik fontos vizsga a *kreatív szóló* című tantárgy vizsgája, ahol mindenki egy egyéni számot dolgoz ki. „Jelenítsünk meg egy ilyen órát! Mindenki vegyen fel egy pozíciót, amiből úgy érzi, el tudja indítani a jelenetet! Én a tantárgyat oktató tanár szerepében leszek jelen.”

A tanár szerepében a játék vezetője, amikor is elmondja a diákoknak: „Azt rebesgetik, az új vezetőség szeretné megváltoztatni az oktatási modult, és például a kreatív szóló órákat, ahol eddig mindenki szabadon kísérletezhetett, ezentúl minden szemeszterben egy tanár által betanított koreográfia fogja helyettesíteni.” Nem tudja, hogy ezek után vajon szükség lesz-e rá, persze még semmit nem szeretne elkiabálni, csak nem szeretné, ha hidegzuhanyként érné a diákokat a változás...

Tanári szerep-attitűd: nem érti a változtatást, hiszen a diplomamunka-produkciónak eddig szerves része volt a szóló, itt bontakozhatott ki és mutatkozhatott meg igazán a hallgatók egyénisége, ezt látják a szakmabeliek is.

9. Tanári narráció

Az órát követő napon a diákok e-mailt kaptak, amiben egy új dress code-ot írt elő a vezetőség. Ennek értelmében erősen korlátoztak mindenfajta exhibicionista öltözködést: tilos minden, ami túl kihívó, túl rövid. Szolid színek, leginkább a fekete és a fehér használata javasolt az iskola épületében, valamint a vizsgaprojekciókban is.

10. Listáírás, gyűjtés

A következő napokban számos pletyka kezdett keringeni a diákok között az esetleges további intézkedésekről. „Kiscsoportokban írjatok össze lehetséges pletykákat, amik az új vezetőség döntéseiről szólnak!”

A gyűjtés után minden csoport felolvassa a pletykáit.

11. Tanári narráció

A diákok egy hét elteltével a következő e-mailt olvashatták:

Tisztelt Hallgatók!

A vezetőség szem előtt tartja a hallgatók további érvényesülési lehetőségeit. Tisztában van vele, hogy a szakma nem tud foglalkoztatni annyi artistát, ahány intézményünkben végez évente. Ezért belső rendeletben szabályozzuk, hogy minden év végi vizsgát kísérjen egy rostavizsga is. Az évfolyamonkénti leggyengébb 1-3 tanulót ennek alapján eltanácsoljuk. Így, mivel csökken az osztálylétszám, több ösztöndíjat tudunk a bent maradt hallgatók számára biztosítani.

12. Szerepen kívüli megbeszélés és gyűlés

„Szerintetek mit tett másnap a második évfolyam egy ilyen információ közlése után? Beszéltek-e egymással (együtt)? Ha igen, hol és hogyan történt ez?”

Legvalószínűbbnek azt tartom, hogy gyűlést szeretnének a diákok összehívni.

A gyűlés célja, hogy valamiféle döntés születessen. A lehetséges főbb változatok közül néhány:

- találkozni szeretnének az új igazgatóval,
- lázadás, tüntetés, demonstráció, sztrájk szervezése,

- c) belesimulás a helyzetbe, közben fű alatt saját projektek szervezése,
- d) nem tesznek semmit, a rostavizsga legalább kiszűri a leggyengébbeket.

Természetesen ezeknek a helyzeteknek a variációi is lehetségesek, és az, hogy a csoport egy része ezt szeretné, a másik azt: a csoport bizonyos tagjai lázadni szeretnének, mások tennék a dolgukat bármiféle ellenállás nélkül. Az is lehet, hogy valaki egyetért a rostavizsgával, más meg nem.

A csoport döntéseinek megfelelően kell a tanárnak felépítenie a következő narráció(ka)t.

13. A döntéstől függően különböző munkaformák és narrációk

a) A diákok Anitával, az új igazgató képviselőjével tudnak találkozni (Anita szerepében a játékvezető), aki nagyon segítőkész, hajlandó bármilyen üzenetet írásban továbbítani az igazgató úrnak, de személyes találkozót vele nem tud ígérni, mivel sokat van az igazgató külföldön. Szerepen kívül: Mit tesznek vajon ezek után a hallgatók? Ha ekkor felmerül a b), c) vagy d) változat, akkor arra ugrunk.

b) Egész csoportos állókép: állóképben jelenítsük meg a tüntetést.

Utána egész csoportos beszélgetés szerepen kívül: „Szerintetek milyen következményei lehettek a tüntetésnek?”

c) A diákok nagy része eléggé kimerült volt a párhuzamos munkáktól. „Szerintetek milyenek lehettek a diákok hétköznapijai? Játsszunk le egy-egy jelenetet három kiscsoportban: az öltözőben a saját projekt próbája után éjjel egykor; az ebédszünetben, amikor kiderül, hogy nincs szabad terem a koreográfia óra miatt; a saját projekt próbáján egyik társukra várnak a többiek!”

d) Az év végi rostavizsga eredményhirdetése előtti öt percben vagyunk – egész csoportos improvizáció.

14. A tanár szerepben + egész csoportos improvizáció

Az itt következő két pontot opcionálisnak tekinteném. Akkor ajánlom a lejátzását a csoporttal, ha úgy érzi a játékvezető, hogy a konfliktus – különböző okokból kifolyólag – további mélyítést kíván. Ha azonban az előző két pontban a konfliktus megfelelő mélységű bevonódást eredményezett, akkor javaslom ennek a két munkaformának a kihagyását.

Irének az egyik óra után fontos bejelenteni valója volt a többiek számára. A tanár mint Irén közli, hogy szólt neki az egyik nemrégiben végzett hallgató, hogy egy neves belga cirkuszi társulat kasztingot tart (ez a hallgató azóta már a belga társulat tagja), ahol a bejutásnak nem feltétele az egyetem elvégzése. A volt hallgató kérte Irént, hogy szóljon az osztálytársainak is a lehetőségről. A belga társulat hosszútávra keres 2 férfi és 2 női artistát. Éjfélig kell jelentkezni a felhívásra. Irén javasolja, hogy mindenki gondolkozzon, és mivel menniük kell az órára, találkozzon a csoport a közös helyükön, este.

Ha a csoportkohézió nem erős, és már korábban is az individuális szempontok érvényesültek, akkor Irén nem javasolja ezt, hanem ebben az esetben a tanár narrációban elmondja, hogy másnap az egyik óra utáni szünetben felmerült a kaszting kérdése, hogy ki jelentkezett és ki nem.

15. Szerepen kívüli megbeszélés és gyűlés vagy egész csoportos improvizáció

„Szerintetek milyen érzések, gondolatok kavarghattak a diákokban a hír után? Mit jelenthet most ez a kaszting? Miről lenne érdemes beszélni az esti gyűlésen?”

(Erre a megbeszélésre természetesen csak akkor kerül sor, ha az előző improvizációban a gyűlésben állapodott meg a csoport.)

Ezek után lépünk be a gyűlésbe/kezdjük el az improvizációt.

14. vagy 16. (előzők lejátzásától függően) Interjú

Másfél évvel később járunk, amikor is az immár harmadéves osztály diplomamunkája kapcsán egy francia underground rádió interjút készít minden végzőssel.

A tanár az interjút készítő rádiós szerepében. Körben ülünk és a tanár szerepből felvezeti a műsort (amiben beszél a végzett osztályról, beleszövi azt, ha valamilyen lépést tett korábban a csoport), majd körben mindenki ugyanarra a kérdésre válaszol, hogy hogyan emlékszik vissza arra az időre, amikor a vezetőségváltás történt.